

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/33/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614201412
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2614201412.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: D. I., nar. XX. O. XXXX, bytom I., G. XXXX/X, zastúpenej splnomocnenkyňou: Valko Marián & partners, s. r. o., Bratislava, Porubského 2, proti žalovaným: 1/ D. Y., nar. X. W. XXXX, bytom Rakúska republika, W. S. X, XXXX A., 2/ W. B., nar. XX. W. XXXX, bytom Rakúska republika, L. XX, XXXX O., 3/ A. A., nar. X. A. XXXX, bytom I. S. O., K. XXX, žalovaný 3/ zastúpený advokátkou: JUDr. Marta Vícenová, Malacky, Záhorácka 5478/15B, o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Senica z 11. novembra 2014 č. k. 11C/35/2014-62 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vo vzťahu žalobkyne a žalovaných 1/ a 3/ r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napádaným uznesením súd prvého stupňa I. konanie zastavil; II. vrátil žalobkyňi súdny poplatok v sume 92,80 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia a III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Dôvodil, že v predmetnom konaní išlo o neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorou malo byť porušené zákonné predkupné právo žalobkyne ako podielovej spoluvlastníčky, žalobkyňa zaplatila súdny poplatok z návrhu 99,50 eur v kolkoč, pred začatím pojednávania vo veci samej vzala žalobu v celom rozsahu späť z dôvodu, že prišlo k mimosúdnej dohode (uzavretiu Zmluvy o urovaní zo 6.8.2014) a s poukazom na ust. § 146 ods. 2 O. s. p. žiadala priznať trovy konania v sume 99,50 eur (zaplatený súdny poplatok z návrhu) a trovy právneho zastúpenia v sume 333,07 eur (4 hlavné úkony, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby na súd, doplnenie žaloby a späťvzatie žaloby, 1 x paušál 7,81 eur a 3 x paušál 8,04 eur + 20% DPH). Na základe uvedeného súd prvého stupňa v súlade s § 96 ods. 1 O. s. p. konanie zastavil, zároveň vrátil žalobkyňi súdny poplatok z návrhu, krátený o sumu 6,70 eur podľa § 11 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení prostredníctvom príslušného daňového úradu po právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie v časti o trovách konania odôvodnil právne odkazom na ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ktorý však nevyložil, uviedol iba, že účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko bolo zastavené. Ďalej dôvodil, že je pravdou, že po podaní žaloby účastníci uzatvorili zmluvu o urovaní, avšak z jej obsahu je zrejmé, že vlastníčkou časti sporných nehnuteľností je opäť len žalovaná v 1. rade, teda nie žalobkyňa, žalobkyňa by v konaní so žalobou tak ako ju podala nebola úspešná, pretože v nej neuviedla naliehavý právny záujem na tomto určení, navyše žaloba voči žalovanému v 2. rade bola podaná nedôvodne, pretože tento nikdy nebol v spoluvlastníctve so žalobkyňou, čiže svoje nehnuteľnosti mohol predať komu chcel.

Proti tomuto uzneseniu iba v časti trov konania podala včas odvolanie žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu tak, aby boli žalovaní 1/ a 3/ spoločne a nerozdielne povinní nahradiť jej trovy prvostupňového konania 333,07 eur, predstavujúce trovy právneho zastúpenia žalobkyne a aby boli títo spoločne a nerozdielne povinní nahradiť žalobkyňi aj trovy odvolacieho konania vo výške 46,76 eur, predstavujúce trovy právneho zastúpenia žalobkyne v odvolacom konaní. Alternatívne pre prípad, ak by odvolací súd nezmenil uznesenie v súlade s jej požiadavkou, najmä s poukazom na to, že súd prvého stupňa

nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.) žiadala, aby odvolací súd uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa. Dôvodila, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zo 4.3.2001, uzatvorenej medzi žalovanou 1/ a žalovaným 2/ ako predávajúcimi a žalovaným 3/ ako kupujúcim, ktorej predmetom bol okrem iného taktiež prevod spoluvlastníckeho podielu žalovanej 1/ vo výške 1/3 na nehnuteľnostiach - pozemku parc. č. 1576/2, parc. registra „E“ o výmere 441 m², druh pozemku: záhrady a pozemku parc. č. 1576/3, parc. registra „E“ o výmere 3 012 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, nachádzajúcich sa v kat. úz. I. S. O., zapísaných na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Senica, katastrálny odbor. Na základe kúpnej zmluvy žalovaná 1/ previedla svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zo žalovanej 1/ na žalovaného 3/ s tým, že vklad vlastníckeho práva žalovaného 3/ k takémuto spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnostiach do katastra nehnuteľností bol príslušným katastrálnym odborom povolený 23.3.2001. Dňa 6.8.2014 (po začatí konania) žalovaná 1/ a žalovaný 3/ uzatvorili zmluvu o urovaní, predmetom ktorej bolo uznanie neplatnosti kúpnej zmluvy v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach zo žalovanej 1/ na žalovaného 3/, ktorej sa žalobkyňa dovoľavala priamo voči žalovaným svojimi listami z 9.1.2014 a následne aj žalobou v predmetnej veci, ďalej bola predmetom dohoda žalovanej 1/ a žalovaného 3/ o spätnom prevode spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach zo žalovaného 3/ na žalovanú 1/. Na základe zmluvy o urovaní bol 29.9.2014 Okresným úradom Senica, katastrálnym odborom, povolený vklad vlastníckeho práva žalovanej 1/ k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnostiach. Listom právneho zástupcu žalovaného 3/ z 30.10.2014, adresovaným súdu, doručeným 3.11.2014 taktiež na vedomie právneho zástupcovi žalobkyne, právny zástupca žalovaného 3/ súdu oznámil okrem iného, že medzi žalovanou 1/ a žalovaným 3/ došlo k uzatvoreniu zmluvy o urovaní, bol dosiahnutý stav ako pred uzatvorením kúpnej zmluvy a odpadol naliehavý právny záujem na určení neplatnosti kúpnej zmluvy vo vzťahu k žalovanej 1/ a žalovanému 3/. Následne žalobkyňa svojím podaním datovaným 6.11.2014 vzala žalobu späť v celom rozsahu. Žalobkyňa podala žalobu proti všetkým žalovaným, t. j. všetkým účastníkom kúpnej zmluvy, a to z dôvodu, že neplatnosť kúpnej zmluvy v časti prevodu spoluvlastníckeho podielu zo žalovanej 1 na žalovaného 3 by mala za následok neplatnosť celej kúpnej zmluvy. Odôvodnenie neplatnosti celej kúpnej zmluvy žalobkyňa uviedla v čl. V žaloby, a to poukazom na nemožnosť určenia výšky kúpnej ceny iba za prevod spoluvlastníckeho podielu žalovanej 1/ voči žalovanému 3/. Následne vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná 1/ a žalovaný 3/ na základe zmluvy o urovaní akceptovali neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorej sa žalobkyňa voči žalovanej 1/ a žalovanému 3/ domáhala svojimi listami z 9.1.2014, ako aj samotnou žalobou v konaní v tejto veci, žalobkyňa svojím podaním zo 6.11.2014 vzala žalobu späť v celom rozsahu a dôvodom späťvzatia žaloby žalobkyňou bola skutočnosť, že z dôvodu správania žalovanej 1/ a žalovaného 3/ po podaní žaloby, t. j. z dôvodu uzatvorenia zmluvy o urovaní odpadol naliehavý právny záujem žalobkyne na určení neplatnosti kúpnej zmluvy. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Mcd o 3/2007 dôvodila, že podľa druhej vety § 146 ods. 2 O. s. p. je povinný hradiť trovy konania odporca, ak bol návrh, ktorý bol podaný dôvodne, vzatý späť pre správanie odporcu vo vzťahu k požiadavkám navrhovateľa, pričom obidve tieto podmienky, t. j. dôvodnosť návrhu na začatie konania a správanie odporcu musia byť splnené súčasne. Pokiaľ ide o správanie odporcu, potom musí ísť výlučne o správanie samotného odporcu, nie o správanie niekoho iného alebo o správanie oboch účastníkov. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaná 1/ a žalovaný 3/ uznali dovolanie sa relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy žalobkyňou až v čase po podaní žaloby na súd a je možné konštatovať, že žaloba bola podaná dôvodne. Ďalej tiež z vyššie uvedeného vyplýva, že späťvzatiu žaloby žalobkyňou došlo v dôsledku uzatvorenia zmluvy o urovaní, t. j. pre výlučné správanie žalovanej 1/ a žalovaného 3/. Vzhľadom na uvedené sú žalovaná 1/ a žalovaný 3/ povinní nahradiť žalobkyňu trovy konania vo veci podľa § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p.. Vytkla súdu, že z odôvodnenia nemožno vyvodit' aký vplyv na zákonný nárok žalobkyne má skutočnosť, že vlastníčkou sporných nehnuteľností je opäť žalovaná 1/. Žalobkyňa nebola účastníčkou zmluvy o urovaní, pričom táto bola uzatvorená iba medzi žalovanými 1/ a 3/ a svojou žalobou sa nikdy nedomáhala určenia, že je vlastníčkou nehnuteľností. Domáhala sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy za ochrany jej predkupného práva na spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti a možnosti navrátenia právnych pomerov k spoluvlastníckemu podielu existujúcim pred časom uzatvorenia kúpnej zmluvy prostredníctvom záznamového konania na katastrálnom odbore príslušného okresného úradu. Z dôvodu, že žalovaní 1/ a 3/ uzatvorili zmluvu o urovaní až po dôvodnom podaní žaloby v tejto veci, žalobkyňu vznikol nárok na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p.. Žalobkyňa v žalobe poukazovala na jej naliehavý právny záujem na určení neplatnosti kúpnej zmluvy. Bez ohľadu na to však má za to, že súd má posudzovať zavinenie zastavenia konania len z procesného hľadiska a

s ohľadom na dôvodnosť podania žaloby, t. j. súd nemal posudzovať prípadnú úspešnosť žalobkyne v konaní vo veci z hmotnoprávneho hľadiska. Žalobkyňa odvodzovala pasívnu legitimitáciu žalovaného 2/ v konaní vo veci z neplatnosti celej kúpnej zmluvy. V prípade, ak mal súd za to, že absentuje pasívna legitimitácia žalovaného 2/, mohol vyzvať žalobkyňu na preukázanie tejto legitimitácie, resp. mal konanie vo veci voči žalovanému 2/ uznesením zastaviť. K takýmto úkonom však nikdy nedošlo. Absencia jeho pasívnej legitimitácie nebola nikdy preukázaná. Ani prípadná absencia pasívnej legitimitácie žalovaného 2/ v konaní však nemá podľa názoru žalobkyne akýkoľvek vplyv na nárok žalobkyne na náhradu trov konania žalobkyne voči žalovanej 1/ a žalovanému 3/ podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p.. Preto má odvolateľka za to, že súd prvého stupňa pochybil ak neaplikoval ust. § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p. a nepriznal žalobkyňi náhradu trov konania voči žalovanej 1/ a žalovanému 3/, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne, žalovaní 1/ a 3/ svojím výlučným správaním t. j. uzatvorením zmluvy o urovaní po začatí konania vo veci zapríčinili, že žalobkyňa bola nútená vziať žalobu späť v celom rozsahu. Preto sú žalovaní 1/ a 3/ v zmysle uvedeného ust. § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p. povinní nahradiť žalobkyňi trovy konania vo veci spočívajúce v trovách právneho zastúpenia žalobkyne v rozsahu, v akom boli vyčíslené v podaní (späťvzati) žalobkyne zo 6.11.2014.

Žalovaní odvolacie návrhy nepodali.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len vo výslovne napadnutej časti trov konania vo vzťahu žalobkyne a žalovaných 1/ a 3/, a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o prejednanie veci samej a ani o žiaden prípad, v ktorom by bolo potrebným prejednanie veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. h/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona potom rovnako rozhodne, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Konštatovanie, že vada konania vymedzená v prvom z práve odcitovaných ustanovení základného predpisu občianskeho procesného práva Slovenskej republiky (a inak aj ďalšia vada podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p., spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces (inak práva zaručeného v podmienkach tuzemského právneho poriadku okrem zákonov i článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tohto inak uverejneného v prílohe oznámenia ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.), patrí už k záverom ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu (v uvedenej súv. por. napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 30. novembra 2010 sp. zn. 10Co/210/2010, vydané vo veci Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/42/2008). I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v podmienkach vnútroštátnej úpravy slovenského civilného procesu potom vymedzuje (na úrovni zákona) ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Korektným a i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia (v prejednávanej veci aj s poukazom na § 167 ods. 2 O. s. p.) pritom treba dospieť k záveru, že s už uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia, konštatovania alebo závery bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto vyvedené. Ak povinnosť súdu

riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) - v rámci využitia prípadných riadnych alebo tiež mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá sama osebe nielen dôvod odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale zároveň i nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným takýmto ustanovením.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemôže byť vôbec predmetom diskusie fakt, že práve opísanou vadou bolo postihnuté i uznesenie súdu prvého stupňa z prejednávanej veci v napadnutej časti trov konania, kde okrem odkazu na jedno z ustanovení procesného práva a nezdôvodnených názorov o tom, že po podaní žaloby účastníci (konania? aj žalobkyňa?) uzatvorili zmluvu o urovaní, že žalobkyňa by so žalobou tak ako ju podala nebola úspešná, pretože v nej neuviedla naliehavý právny záujem na určení a žalovaný 2/ nikdy nebol v spoluvlastníctve so žalobkyňou, preto mohol svoje nehnuteľnosti predať komu chcel, niet už ničoho iného. Súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal s tým, že žalobkyňa si uplatnila právo na náhradu trov konania iba voči žalovaným 1/ a 3/ (viď č. I. 56).

Odvolací súd má tiež za to, že nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného ale z procesného práva, otázku či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Teda či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný alebo nie.

Šlo tu tak nielen o prípad nepreskúmateľnosti rozhodnutia (pre neuvedenie v ňom dostatku dôvodov pre zvolený postup), ale aj o nesprávne právne posúdenie veci a v záujme zachovania práva účastníkov na spravodlivý proces so všetkými jeho atribútmi v oboch stupňoch súdov ani odvolaciemu súdu neostávalo iné, než uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania iba vo vzťahu žalobkyne a žalovaných 1/ a 3/ podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ a ods. 2 O. s. p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Pre úplnosť odvolací súd uvádza:

Podľa § 146 ods. 1 O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie

- a) mohlo sa začať i bez návrhu;
- b) skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné;
- c) bolo zastavené,
- d) začalo na návrh prokurátora.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Súd rozhoduje o náhrade trov konania na návrh. Pre účastníka, ktorý sa o svoje procesné práva má starať vo vlastnom záujme, podanie návrhu a vyčíslenie trov nemôže znamenať výraznejšiu záťaž. Aj stručná požiadavka účastníka konania, či už v žalobe alebo v priebehu konania "žiadam trovy" predstavuje zatiaľ síce ešte nešpecifikovaný, ale predsa len relevantný návrh na priznanie náhrady trov konania. Z uvedeného vyplýva, že na to, aby sa priznala náhrada trov konania, treba navrhnúť, spravidla pred rozhodnutím vo veci samej, aj výrok o náhrade trov konania a predložiť vyčíslenie požadovanej náhrady, pretože bez vyčíslenia ju nemožno priznať. Vyčíslenie je povinné nielen u advokáta, ale aj u účastníka, ktorý nie je zastúpený advokátom. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ak účastník v tejto lehote trovy konania nevyčísli, súd mu z úradnej povinnosti prizná len náhradu trov konania, ktoré vyplývajú zo spisu, a to k okamihu vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. To však neplatí pre náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré treba vyčísliť vždy, inak ich náhradu súd nemôže priznať. Účastníkovi, ktorý v lehote troch dní nevyčísli trovy konania a zo spisu mu okrem

trov právneho zastúpenia iné trovy nevyplývajú, súd náhradu trov konania neprizná, pričom v tomto prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o priznaní náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V takýchto prípadoch súd namiesto vyhláseného prisudzujúceho výroku (týkajúceho sa trov konania) uvedie v písomnom vyhotovení rozhodnutia výrok o nepriznaní náhrady trov konania. Tomu nebráni ani skutočnosť, že výrok prisudzujúci (nevyčíslenú) náhradu trov konania bol vyhlásený v rámci rozsudku, pretože rozhodnutie o trovách konania má vždy povahu uznesenia. Ide tu o výnimku z ustanovenia § 170 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého uznesením je súd viazaný, len čo bolo vyhlásené, pokiaľ Občiansky súdny poriadok neustanovuje inak a táto výnimka umožňuje sa v písomnom vyhotovení rozhodnutia od vyhláseného výroku o priznaní náhrady trov konania odchyliť (tak, že tento bude nahradený výrokom o nepriznaní náhrady trov konania). Ak rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, sa nevyhlasuje (napr. uznesenie o zastavení konania netreba vyhlásiť a stačí rozhodnúť aj bez pojednávania) a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd je povinný vyzvať účastníka konania, aby vyčíslil trovy konania do troch dní od doručenia výzvy. Ak súd rozhodne, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej alebo ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a účastník v trojdňovej lehote trovy konania nevyčíslil, súd mu prizná len náhradu trov konania, ktoré vyplývajú zo spisu (s výnimkou trov právneho zastúpenia, ktorých náhrada sa vôbec neprizná). S účinnosťou od 1. januára 2012 podľa novely Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 332/2011 Z. z.) má potom súd povinnosť vo výroku o náhrade trov konania osobitne vyjadriť výšku priznaných trov právneho zastúpenia a osobitne výšku iných trov konania, ktoré priznal účastníkovi.

Ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. je legislatívnym vyjadrením pravidla, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania skončeného zastavením nemá právo na náhradu jeho trov; je tu však tiež ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p., ktoré zakotvuje až dve výnimky z takéhoto pravidla. Podstatou prvej z oboch výnimiek je úprava, že ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy (veta prvá ustanovenia), kým naopak druhú zákon vymedzuje (v druhej vete tu oboznamovaného ustanovenia) tak, že ak sa pre správanie odporcu (v tzv. sporovom konaní žalovaného) vzal späť návrh (žaloba), ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (žalovaný).

Zavinenie na zastavení konania sa v zmysle záverov ustálenej rozhodovacej praxe súdov zásadne posudzuje len z procesného hľadiska a pričíta tomu, kto dal k takémuto rozhodnutiu súdu podnet (takže pri späťvzati žaloby nesie vinu na zastavení žalobca), toto ale neplatí pri správaní žalovaného v priebehu konania, fakticky donucujúcom žalobcu vziať dôvodne podanú žalobu späť (v snahe predísť jej zamietnutiu), kedy sa naopak usudzuje na naplnenie podmienok podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p.. Dôvod zastavenia konania pritom súd spravidla neskúma, ak sa však uvádza dôvod nasvedčujúci priamej príčinnej súvislosti medzi správaním žalovaného a späťvzatím inak dôvodnej žaloby, je povinnosťou súdu urobiť si v tomto jasno (aby tak mohlo byť zrejmé, či sa má pri rozhodovaní o trovách zastaveného konania rozhodovať podľa niektorej výnimky z pravidla a ak áno, podľa ktorej, alebo tu naopak súhrn pre rozhodnutie významných okolností nasvedčuje potrebe postupu podľa pravidla). Napokon definitívnym pomocným vodítkom pri riešení tej dilemy, či použiť pravidlo alebo výnimku, je vznik trov konania s požadovanou náhradou na strane toho, komu by sa prípadne mali trovy nahrádzať (vodítko prameniace z pomerne jednoduchej a logicky dosť ťažko spochybniteľnej úvahy, že ak tu nie sú buď trovy majúce sa nahradiť a/alebo požiadavka na ich náhradu, nie je dôvod nepoužiť pravidlo). Práve v takomto prípade totiž rozdiel medzi rozhodnutím, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu jeho trov a iným rozhodnutím, podľa ktorého by náhrada nemala byť priznaná len účastníkovi bez viny na zastavení konania, vykazuje prvky skôr akademického sporu a opakom (a contrario) tu treba dovodiť, že postup podľa ktorejkoľvek z viet ust. § 146 ods. 2 O. s. p. má svoje opodstatnenie len pri pozitívnom rozhodovaní o náhrade (teda o tom, že sa povinnosť na náhradu aj uloží, nie teda i vtedy, ak ju uložiť nemožno).

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný a opätovne o otázke ostávajúcej predmetom konania (trovy konania vo vzťahu žalobkyne a žalovaných 1/ a 3/, vrátane trov tohto odvolacieho konania) aj po tomto rozhodnutí odvolacieho súdu rozhodnúť až po riadnom zvážení všetkých do úvahy prichádzajúcich možností a to s vypravením nového rozhodnutia aj náležitým odôvodnením (rešpektujúcim už vyššie zmienené požiadavky).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.